

คำวินิจฉัยของ นายประเสริฐ นาสกุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๒-๓๕/๒๕๕๒

วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง การคิดดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ตามประกาศของธนาคารที่อาศัยอำนาจตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ออกตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ฯลฯ (กรณีศาลจังหวัดหล่มสักส่งคำโต้แย้งของจำเลย/ผู้ร้อง รวม ๒๕ คดี)

ศาลจังหวัดหล่มสักมีคำร้องเป็นหนังสือส่งคำร้องของผู้ร้อง/จำเลยในคดีแพ่ง รวม ๒๕ คดี ในข้อกล่าวอ้างว่า การคิดดอกเบี้ยของผู้กู้/โจทก์ โดยอาศัยประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นการไม่ชอบ เพราะประกาศดังกล่าวขัดต่อ มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ไม่ได้ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา และขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๕

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

(๑) ผู้กู้/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๗๗/๒๕๕๐ ฟ้องผู้ร้อง/นางกุสุมา อังคนานุจารี กับพวก เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยกับพวกร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๕๖๗,๐๗๔.๑๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๖๘,๕๔๔.๐๕ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๖๗๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่า จะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้อง/จำเลย ยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ โต้แย้งว่า โจทก์คิดดอกเบี้ยโดยมิชอบ ขัดต่อพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยเท่านั้น ที่จะกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลดที่ธนาคารพาณิชย์จะเรียกได้ และ “เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขสถานะเศรษฐกิจของประเทศ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย จะกำหนดอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดจากผู้กู้ยืมสูงกว่าร้อยละสิบห้าต่อปีได้....

ซึ่งตามพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติไว้ชัดเจนว่าในการคิดอัตราดอกเบี้ยต้องเป็นอำนาจของธนาคารแห่งประเทศไทยเท่านั้น และโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี แต่ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ ข้อ ๓ (๔) มีข้อยกเว้นว่า “เว้นแต่ในกรณีที่ลูกค้าปฏิบัติผิดเงื่อนไขธนาคารพาณิชย์จะเรียกดอกเบี้ยและส่วนลดได้ไม่เกินอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่ธนาคารพาณิชย์ประกาศกำหนดสำหรับลูกค้าที่ปฏิบัติผิดเงื่อนไข” ซึ่งเป็นการคิดดอกเบี้ยหลังผิดนัดเกินจำนวนที่กฎหมายกำหนดแล้วยังคิดอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวตามอำเภอใจอีกด้วย ซึ่งกฎหมายทั้งสองฉบับนี้ชี้ให้เห็นว่า ดอกเบี้ยมิใช่เป็นสิทธิของโจทก์หรือธนาคารพาณิชย์จะกำหนดอัตราดอกเบี้ยกันเองได้ตามอำเภอใจ ซึ่งเป็นการคิดดอกเบี้ยหลังผิดนัดชำระหนี้ โดยไม่มีกฎหมายรองรับ หรือขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๐ และประกาศดังกล่าวไม่ได้ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ซึ่งปัญหาข้อโต้แย้งดังกล่าวยังไม่มีการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

(๒) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีหมายเลขดำที่ ๖๕๘/๒๕๕๐ ฟ้องผู้ร้อง/นายดำรงค์ เชื้อมัน กับพวก เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยกับพวกร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๑,๑๓๖,๖๐๘.๕๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๕๓๗,๔๐๓.๕๘ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๓๕๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ได้แย้งว่า การคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๓) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๕๓/๒๕๕๐ หมายเลขแดงที่ ๖๕/๒๕๕๒ ฟ้องผู้ร้อง/นายวิชัย สมรรถศรีบุตร กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยกับพวกร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๖๑๐,๗๘๓.๗๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๕๐๖,๖๓๘.๓๖ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๔) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๗๐๖/๒๕๕๐ ฟ้องผู้ร้อง/นางนพวรรณ ทิพย์กมลวัลย์ กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญา กู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ โฉดอนจำนองหลักทรัพย์ตามฟ้อง เป็นเงินจำนวน ๑,๑๕๐,๖๑๕.๓๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๓๗,๔๐๓.๕๘ บาทและร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๑,๓๕๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๕) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๕๔/๒๕๕๐ หมายเลขแดงที่ ๗๐/๒๕๕๒ ฟ้องผู้ร้อง/นายวราวุธ รัตนอารีกุล กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญา กู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๖๑๕,๘๓๒.๕๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปีของต้นเงิน ๕๑๐,๒๐๐.๑๗ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๖) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๕๕/๒๕๕๐ ฟ้องผู้ร้อง/นายวิญา วงศ์ลิขิตปัญญา กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญา กู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๖๒๔,๔๕๘.๑๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๕๑๔,๕๕๔ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๗๔๒ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๗) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๕๐/๒๕๕๐ ฟ้องผู้ร้อง/นายประพัทธ์ ชัยเจริญ กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญา กู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๕๔๘,๔๑๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๕๓,๖๖๕.๔๕ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๖๗๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้อง ไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๘) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๕๕/๒๕๕๐ ฟ้องผู้ร้อง/นายมานะ ศิริพิริยะกุล กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๕๖๔,๘๖๑.๗๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๖๘,๗๓๘.๒๘ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๙) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๕๗/๒๕๕๐ ฟ้องผู้ร้อง/นายทรงชัย ลิ้มถวิล กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๕๖๔,๕๕๕.๖๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๖๕,๒๖๓.๓๐ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๖๗๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๑๐) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๕๐/๒๕๕๐ หมายเลขแดงที่ ๑๑๔/๒๕๕๒ ฟ้องผู้ร้อง/นายสุพล ฝุยน้อย กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๕๔๗,๑๗๗.๕๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๕๓,๖๕๒.๑๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๑๑) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๕๗/๒๕๕๐ หมายเลขแดงที่ ๑๐๕/๒๕๕๒ ฟ้องผู้ร้อง/นายเวียง วรเชษฐ กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๕๖๔,๑๔๐.๓๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๖๗,๕๔๘.๑๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๑๒) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๕๖/๒๕๕๐ หมายเลขแดงที่ ๑๐๘/๒๕๕๒ ฟ้องผู้ร้อง/นายชุมพล แจ่มจิตรตรง กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๕๐๖,๒๕๖.๕๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๑๕,๖๒๔.๔๐ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๑๓) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๕๖/๒๕๕๐ หมายเลขแดงที่ ๑๐๘/๒๕๕๒ ฟ้องผู้ร้อง/นายวิชัย อนันตระ กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๕๖๔,๕๕๕.๖๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๖๕,๒๖๓.๓๐ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๖๗๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๑๔) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๘๕/๒๕๕๑ หมายเลขแดงที่ ๑๐๓/๒๕๕๒ ฟ้องผู้ร้อง/นายวิสุทธิ์ ฤทธิรักษา กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๖๕๕,๑๕๘.๖๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๐.๒๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๖๘,๗๓๘.๒๘ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๒๕๔.๘๐ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๑๕) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๗๐๑/๒๕๕๐ หมายเลขแดงที่ ๗๖/๒๕๕๒ ฟ้องผู้ร้อง/นายศิริชัย ชัยชนะวงศ์ กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัด

หล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๕๖๕,๕๖๕.๕๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๖๖,๒๐๐.๕๕ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๖๗๕ บาท นับแต่วันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๑๖) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๗๘/๒๕๕๐ หมายเลขแดงที่ ๗๗/๒๕๕๒ ฟ้องผู้ร้อง/นายธวัชชัย อังคณานุกาโร กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๖๒๒,๕๗๑.๖๓ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๕๑๔,๓๐๕.๒๔ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๗๔๒ บาท นับแต่วันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๑๗) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๔๓๕/๒๕๕๐ หมายเลขแดงที่ ๑๕๓/๒๕๕๒ ฟ้องผู้ร้อง/บริษัท เมาทเทนพาร์ค อินเตอร์เนชั่นแนล กอล์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญา เบิกเงินเกินบัญชีกู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๒๖,๐๖๕,๑๔๗.๖๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๘ ต่อปี ของต้นเงิน ๒๐,๘๔๒,๔๐๒.๑๗ บาท นับแต่วันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๑๘) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๕๑/๒๕๕๐ หมายเลขแดงที่ ๑๗๑/๒๕๕๒ ฟ้องผู้ร้อง/นายวิศาล อนันตระ กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๖๒๐,๘๕๓.๑๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๕๑๕,๒๓๔.๗๖ บาท นับแต่วันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๑๕) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๕๕/๒๕๔๐ หมายเลขแดงที่ ๑๗๒/๒๕๔๒ ฟ้องผู้ร้อง/นายสินชัย ประเสริฐถาวรศิริ กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๕๑๑,๑๔๕.๐๗ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๒๕,๓๘๑.๒๓ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๒๐) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๗๖/๒๕๔๐ หมายเลขแดงที่ ๑๗๓/๒๕๔๒ ฟ้องผู้ร้อง/นายบุญเลิศ เสถู กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๕๖๗,๓๐๘.๕๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๖๘,๗๓๘.๒๘ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๖๗๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๒๑) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๖๗๕/๒๕๔๐ หมายเลขแดงที่ ๑๗๔/๒๕๔๒ ฟ้องผู้ร้อง/นายไพบุลย์ ถิมมณี กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๕๖๗,๓๐๘.๕๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔๖๘,๗๓๘.๒๘ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๖๗๕ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๒๒) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๗๐๐/๒๕๔๐ หมายเลขแดงที่ ๑๗๕/๒๕๔๒ ฟ้องผู้ร้อง/นายสนธยา ไกรรณภูมิ กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัด

หล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๖๑๒,๘๘๕.๒๔ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๕๐๔,๘๔๐.๔๔ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๗๔๒ บาท นับแต่วันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๒๓) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๗๐๕/๒๕๔๐ หมายเลขแดงที่ ๑๗๕/๒๕๔๒ ฟ้องผู้ร้อง/นางสุพรรณิ จงทวีธรรม กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหาผิดสัญญากู้เงิน บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๑,๑๔๐,๖๑๕.๓๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๕๓๗,๔๐๓.๕๘ บาท และร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๓๔๕ บาท นับแต่วันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

(๒๔) ผู้ถูกร้อง/ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๔๒๒/๒๕๔๑ หมายเลขแดงที่ ๑๗๖/๒๕๔๒ ฟ้องผู้ร้อง/บริษัท เมเทนพาร์ค อินเตอร์เนชั่นแนล กอล์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จำกัด กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดหล่มสัก ในข้อหากู้ยืมเงิน กู้เบิกเงินเกินบัญชี บังคับจำนอง และค้ำประกัน เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๑ โดยให้จำเลยร่วมกันชำระหนี้ เป็นเงินจำนวน ๖,๔๖๖,๓๘๗.๕๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๕.๗๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๕,๕๒๗,๘๑๘.๑๗ บาท นับถัดจากวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ได้แย้งว่าการคิดดอกเบี้ยของผู้ถูกร้องไม่ถูกต้อง (ด้วยข้อเท็จจริงและเหตุผลอย่างเดียวกับที่สรุปไว้ในคำร้องของผู้ร้องใน (๑))

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- (๑) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๒๖๔
- (๒) พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔
- (๓) พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๔

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัย

(๑) ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาคดีเหล่านี้หรือไม่

(๒) ประกาศของธนาคารพาณิชย์ และประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นบทบัญญัติของกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

(๓) พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๔ ขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่ และศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำวินิจฉัยไว้แล้ว หรือไม่

คำวินิจฉัย

ปัญหาแรก เนื่องจากศาลจังหวัดหล่มสักส่งคดีทั้ง ๒๔ คดี ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาตามมาตรา ๒๖๔ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยได้

ปัญหาที่สอง เนื่องจากประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ออกตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ และประกาศของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว มีใช้บทบัญญัติของกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ที่อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัย ดังมีรายละเอียดปรากฏตามคำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๒ แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาวินิจฉัยปัญหานี้อีก

ปัญหาที่สาม มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ตามคำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๒ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาวินิจฉัยปัญหานี้อีก

ด้วยเหตุผลดังที่ได้กล่าวมา จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องทุกคดี

นายประเสริฐ นาสกุล
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ